

cam ca yajamāne dadhāti 7 lo yajaty. annam vā iḷo; 'nnam eva tat prīṇāty, annam yajamāne dadhāti 8 barhir yajati. paṣavo vai barhiḥ; paṣūn eva tat prīṇāti, paṣūn yajamāne dadhāti 9 duro yajati. vṛishtir vai duro; vṛiṣṭim eva tat prīṇāti, vṛiṣṭim annādyam yajamāne dadhāty 10 ushāsā-naktā yajaty. ahorātre vā ushāsānaktāhorātre eva tat prīṇāty, ahorātrayor yajamānam dadhāti 11 daivyā hotārā yajati. prāṇāpānau vai daivyā hotārā; prāṇāpānāv eva tat prīṇāti, prāṇāpānau yajamāne dadhāti 12 tisro devīr yajati. prāṇo vā apāno vyānas tisro devyas; tā eva tat prīṇāti, tā yajamāne dadhāti 13 Tvashtāram yajati. vāg vai Tvashtā, vāg ghīdam sarvaṃ tāshtīva; vācam eva tat prīṇāti, vācam yajamāne dadhāti 14 vanaspatiṃ yajati. prāṇo vai vana-spatiḥ; prāṇam eva tat prīṇāti, prāṇam yajamāne dadhāti 15 svāhākṛitir yajati. pratishṭhā vai svāhākṛitayaḥ, prati-shṭhāyām eva tad yajñam antataḥ pratishṭhāpayati 16 tā-bhir yatharishy āprīṇiyād. yad yatharishy āprīṇāti, yajamānam eva tad bandhutāyā notsṛijati || 4 || *

1 Paryagnaye kriyamāṇyānubrūhīty āhādhvaryur 2 agnir hotā no adhvara iti trīcam āgneyam gāyatram anvāha paryagni kriyamāṇe, svayaivainam tad devatayā svena chandasā samardhayati 3 vājī san pari ṇiyata iti. vājinam iva hy enam santam pariṇayanti 4 pari trivishṭy adhvaram yāty agnī rathīr ivēty. esha hi rathīr ivādhvaram pariyāti 5 pari vājapatiḥ kavir ity. esha hi vājanam patir 6 ata upapreshya hotar havyā devebhya ity āhādhvaryur 7 ajaid agnir asanad vājam iti maitrāvaruṇa upapraisham pratipadyate 8 tad āhur: yad adhvaryur hotārām upapreshyaty, atha kasmān maitrāvaruṇa upapraisham pratipadyata iti 9 mano vai yajñasya maitrāvaruṇo, vāg yajñasya hotā. manasā vā ishitā vāg vadati. yām hy anyamanā vācam vadaty, asuryā vai sā vāg adeva-